

خدمات دینه و وظائف ملکیه

معلومدرکه انسان بالطبع مدنی در، مجتمعاً یشامق اوزره مجبول برذیروح متفکدر. سرشتی قوه شهوانیه و غضبیه ایله مخمر اولدیغندن افرادی حضور و آسایش ایله معاشرت ایتم ایچون آنک رابطه و ضابطه جمعیت اوله جق بر قدرت غالبیه، قوه قاهرهیه احتیاجی وارسته عرض وتذکاردر.

بو قدرت غالبه اظهار آثارهویت ایده بیلیمک ایچون البته کندینه خارجه بر تجلیگاه ایستر. آنک تجلیکاهی زه سیدر. فیضی دها زیاده زرده کوسترر. زرده قائم اولورسه جمعیت حقنده سعادت و سلامتی دها زیاده تأمین ایدر بوخصوصده اوته دبری علماء فلاسفه، حقوقشناسان، خطباء، ادباء نیجه سوزلر سویلمش، نیجه کفت و کولر اولمش، نیجه نظریه لار نیجه فلسفه لار یوردلمشدر. نهایت بو قدرتک حکومت مشروطه صورتنده تشکلی و بناء علیه مراقبه امت ایله مقید اوله رق بر خاندان جلیله بر سلاله نیجهیه تسلیم ایدلمسی اسم طرق کورلمشدر. حکومت مطلقه هر یرده هر زمان تجربه ایدلدیکی اوزره مقرین سلطنته باز نیجه اولمقدن بشقه بر شیده یارامدیغندن حکومت اطلاق اولنمه شایسته صایلمیور. طرز جمهوریتده ایسه بر چوق محاذیر تعداد اولنیور. وهله عناصر مختلفه دن مرکب بر مملکتده وجهاً من الوجوه جائز اولمدیغنی اهل وقوف براهین ساطعهیه تمسک ایلیه رک بیان ایدیور.

بو مقاله بی تحریردن مقصد من عالم اسلامده کی خدمات دینه و وظائف ملکیه بیانه عائد اولغله مبحثک بالطبع اودا زده مقصور اولمسی ایجاب ایدر. مراتب و خدمات دینه قبل شرع انوردن خلیفه انام سلطان ذیشان حضر ترینه مفوض بولندیغندن بونلرک کافه سی منصب بلند خلافته راجع اولدینی حالد طول عهد ایله مصالح خلافت و سلطنت توسع ایلمسنه مبنی هر ایشه بالذات مباشرت ممکن

اوله مامسندن ومع مافیه بعض محاذیری ده مستلزم بولنمندن ناشی کیدرک خدمات و مساند مذکوره اهل ورجاله تقلید و توجیه اولنه کلشدر .

خدمات مذکوره نیک رفیعی امامت صلاة اولوب صدر اسلامده خلفای راشدین حضراتیله آنلردن صوکره ملوک امویه و اوائل خلفای عباسیه بالذات امامت ایتدیلر سده کیت کیده احتشام سلطنت غالب کلدیکندن خدمت امامت و خطابه آخری استخلاف و استنابه قلنور اولدی .

مناصب دینییه نیک بری ده مقام افتادر . عبادات و مناسکات و معاملات و عقوباتک احکامی فتوایه منوط اولوب امر فتوی عامه مسلمینه راجع مهمات دینییه بولمغله سلطان انام حضرتلری مسند افتائی اصول و فروع آشنا و تصحیح مسأله مقتدر اعلام رجاله توجیه بیورر . تعلیم و بت علوم دینییه ایچون تدریس و وعظ دخی معظمات اموردن بولندینی جهته امور مذکوره دخی سلطان زمان حضرتلرینک نظر عنایتی تعلق ایدن مصالح ضروریه دندر .

مساند دینییه دن بری ده منصب قضا درکه بین الناس جاری اولان منازعاتی کتاب و سننندن اخذ و تلقی اولنان احکام شرعییه تطبیقاً حل و جسم ایدن مسنددر . خلفای راشدین و ملوک متقدمین حکم و قضایه بالذات مباشرت ایلر و آنجق تدبیر معظمات سیاست و ترتیب کلیات مصالح سلطنت ایله توغللرندن ناشی آحاد ناس بختسده ظهور ایدن منازعات و محاصراتی بالذات فصل و رؤیتیه و قتلری دائماً مساعد بولمندیفندن بعض اوقاتده بو وظیفه یی اهلنه تفویض دخی ایدرلر ایدی . ابتدا آخره توجیه قضا ایدلمسی عهد خلافت فاروقده واقع اولمشدر . مدینه منوره ده عمر رضی الله عنه حضرتلری کبار اجماعدن ابوالدرداء حضرتلرینی امر قضاده کندیسنه شریک ایش و ابو موسای اشعری حضرتلرینی کوفه یه و شرح حضرتلرینی بصره یه قاضی نصب و تعیین بیوررمش ایدی .

جناب فاروقک شرائط و آداب قضایه دأر کوفه قاضیسی ابو موسای اشعری یه یازدینی مکتوب مشهور کوش جان ایله دیکله نه جک نفائس آناردن اولمغله

ترجمه سی زیور سطور بیان قلندی و بعض فقها طرفندن یازیلان شرحلر ترجمه آنسانده تقریر ایدلدی.

ترجمه مکتوب شریف

« اما بعد ، یا ابا موسی ! قضا فریضة محکمه و سنت متبعه در [یعنی قضاتک فریضتی شهر سز دلیل ایله ثابت اولدیغندن بین الخصمین بر حقه حکم ایتمک فریضة محکمه در و رسول اکرم افسد مزدن صکره خلفاء راشدین حضراتی حکم و قضا و تولیة قضا ایادکرندن حکم و قضا طریقه موروثه در]. یا ابا موسی ! حضور که بر مرافعه کلدکده طرفینک نه سویدلکرینه دقت ایت مقصدلری نه اولدیغنی اکلا [زیرا سن خصومتی فصل ایتمک ایله مأمور سین، خصوصتک فصلی ایسه انجق طرفینک سویدلکی سوزی اکلامق و معاینه و اقب و لمق ایله اولور] یا ابا موسی ! نفاذی اولمیان حتی تکلم ایتمک نفعی اولماز [یعنی مدعی دعواسنی تقریر ایدر ایکن بعضاً دعوا نی ابطال ایدر برشی سویلر ، بوحالده بینه اقامه ایتسه بیله انک لهنه حکم و قضا ایتمک جائز اولماز. بعضاً مدعی علیه اقرار دیمک اولان برشی سویلر بو تقدیرجه مدعی بینه اقامه سنه محتاج اولماز .

ایمدی سن طرفینک سوزلرینی لایقیله دکلهمز و سویدلکاری سوزک معاینه و اقب اولماز سهک او ابطال و یا اقراری افاده ایدن سوزلر ضایع اولورده بونلری تکلمدن بر نفع حاصل اولماز دیمکدر.] یا ابا موسی ! ناسک بنینی وجهکده ، مجلکسده ، عدلکده ، مستوای طوت [مجلس مرافعه ده طرفینه مساوات اوزره معامله ایدوب احد هائی میل و نظرده و حضور کده و قوفده و عدل و نصفته آخره ترجیحدن احتراز ایله ، تا که اعیان و اشراف کندیلرینه معاونت و مظاهرت یولنده سندن ظم صدورینه امیدوار ، و فقرا و ضعفا دخی ضعف و فقرندن ناشی سنک جورندن خوف و خشیت اوزره اولمسون و بر صورتله هر کس حقوقه دسترس اولسون. نقل اولندی که امام ابو یوسف حضرت تلی حال احتضاره کلدکده کوزلری یا شاروب شویله دیدی : یارب سکامعلومدر که بن قضایه مبتلا اولدیغ زماندن

بری بنم حضورمه هر نه مرافعه کلدیسه سنک، اولاً سنک کتابی تقدیم ایلدم، کتابکده حادثه بی تطبیق ایددجک بر شی بولدم ایسه رسولکک سنتی، اندهده بر شی بولدم ایسه اصحاب رسول اللهک سنتی تقدیم ایلدم، بوندهده بر شی بولدمسه اول وقت بنم ایله سنک آرا کده ابو حنیفه بی «قطره» قیلدم. زیرا زمانده امت ایچنده ابو حنیفه دن اعلم هیچ بر فرد طانیم. یارب سکا معلومدرکه هیچ بر مرافعهده خصمیندن هیچ برینه قلباً اولسون میل ایتدم، بالکیز بر حادثهده ایدی که طرفینی جلوس ووقوفده مساوی طور دیرمدم. او حادثه نه ایدی دیه کننیدن صورلدقده دیدی که بر نصرانی امیر المؤمنین اوزرینه بر دعوی اقامه ایتش ایدی. خلیفه به یرکدن قالدده خصمک ایله برار طور دیه امر ایتمکه دیلم وارمدی، فقط ممکن اولدینی مرتبه نصرانی بی بساطک یاتنه رفع ایتدم وایشته طرفینک ادهنی جلوسده تسویه ایتدن خصوصتی استماع ایلدم.

صدیق اکبر رضی الله عنه حضرتلری بر کون منبرده ایکن عدل ندر دیه صور دیلر، ارتجالاً شویله جواب ویردی:

العدل : ان تأتي الى اخيكا

ما مثله في نفسك رضيعا

حضرت صدیقک منبرده ایکن اولنان سؤاله جواباً عدلی ارتجالاً بوصورت ایله تفسیر ایتدی فصاحتنه دلیل عد ایلدی. بینه مدعی ایچون ویمین منکر اوزرینه در. [حضرت فاروقک بو سوزی «البینه علی المدعی و الیمین علی من انکر» حدیث شریفندن مأخوذدر. بو بر جامع الکلمدرکه ایکی سوزدن عبارت اولدینی حالده فقهاء آندن کتابلرجه معانی استنباط ایلدیلر. ذات نبوتناه افندمز فصل خصوصتک ایکی شیدن بری، یعنی یا مدعی جهتندن بینه ویا منکر جهتندن یمین ایله اوله جغنی اخبار بیورمشدر]. تراضی طرفین ایله عقد صلح جائزدر، آنجق حلالی تحریم ویا حرامی احلال ایدن صلح باطلدر [بناءً علیه برکیسه مالی بیع ایتماک اوزره دیگر کیسه ایله صلح اولسه ویا خود ایکی کیسه آره سنده شرب خمر ویا اکل

خبر اوزره صلح عقد ایدلسه بو صلح باطلدر. یا ابا موسی! دونکی کون سندن صادر اولوبده بو کون فهم وکیاستکه مراجعت ایله بطلان وفسادینه مطلع اولدیغک بر حکم سی حقه رجوعدن منع ایتسون، زیرا حق و صواب اصل و قدیمدر و حقه رجوع باطلده اصرار و تمادیدن خیردر. [یعنی قاضینک حکمی نصه و یا اجماعه مخالف اولوبده قاضی حکمنده بو وجه ایله خطا ایلدیکنی تیقن ایلدکده ویردیکی حکمی نقض ایلملی در، اما خطاسی اجتهاد ایله ظاهر اولورسه نقض ایتمز زیرا اجتهاد، اجتهاد ایله نقض اولماز. بر قاضی بر منوال محرر خطاسی تیقن ایلدکده ویردیکی حکمی نقض ایلمکده حیا، کنیدیسی منع ایتما می در. بو یالکیز قضاة حقنده دکل، بلکه واعظ و مفتی کبی امور دیندن بر مسنده تعیین اولمش ذواتک جمله سی حقنده جاریدر. خطاری ظاهر اولنجه آندن رجوعلرینی اظهار ایتلیدر لر، هله قاضی حقنده واجبرد زیرا حکم و قضا ملز مدر].

(مایعدی وار)

برکت زاده

اسماعیل حق

اصول مبعوثیت

دن

مبعوث و صور انتخابیه سی

اصول مبعوثیتک اساسی انتخاب، وسائط اجرا ثیه و تطبیقیه سی منتخب و مبعوث اولدیغنی کچن مقاله مزده بسط و ایضاح و اشبو وسائطدن منتخب ایله اکا متعلق صور انتخابیه یی موضوع مذاکره ایلمشیدک بو کون دخی وسائط مذکورده نک ایکنجیسندن یعنی مبعوث ایله اکا متفرع اصول انتخابیه دن بحث ایده جکیز. مبعوث — منتخبلرکی مبعوثلرک دخی قانوناً معین بعض اوصاف انتخابیه یی حائر اولملری لزوم قطعیه سی درکاردر. حتی مبعوثلره عائد وظائف مهمه یه نظراً اوصاف مذکورده نک منتخبلره تحمیل اولنان شرائطدن ده اجدی و آغیر